

Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce. Komentarz

Przejdź do produktu na ksiegarnia.beck.pl

Wprowadzenie

Oddawany do rąk Czytelników komentarz stanowi kompleksowe opracowanie w formie książkowej rozwiązań przyjętych w ustawie z 20.7.2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz.U. z 2022 r. poz. 574 ze zm.). Autorzy omówili wszystkie nowelizacje tej ustawy, jakie miały miejsce na przestrzeni pierwszego pięciolecia jej obowiązywania, w tym także najnowszą – ustawę z 13.1.2023 r. o zmianie ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2023 r. poz. 212). Autorzy uwzględnili również literaturę przedmiotu oraz orzeczenia wydane do momentu skierowania niniejszego opracowania do druku. Dzięki temu komentarz udziela odpowiedzi na wszystkie aktualne wyzwania, jakie uwidoczniły się w praktyce sądowej stosowania ustawy.

Materia regulowana przez PrSzkolWyżN ma szczególne znaczenie, nie tylko w sensie prawnym. Jej przepisy normują jednak „dążenie do poznania prawdy i przekazywanie wiedzy z pokolenia na pokolenie”, które zdaniem samego ustawodawcy jest „szczególnie szlachetną działalnością człowieka”. Preambuła komentowanego aktu odkrywa też „fundamentalną rolę nauki w tworzeniu cywilizacji” czy to, że „uczelnie oraz inne instytucje badawcze realizują misję o szczególnym znaczeniu dla państwa i narodu: wnoszą kluczowy wkład w innowacyjność gospodarki, przyczyniają się do rozwoju kultury, współkształtują standardy moralne obowiązujące w życiu publicznym”. Objaśnienie przepisów ustawy w ambicji zespołu autorskiego ma przyczynić się do jeszcze bardziej skutecznego osiągania tych szczytnych celów i pełnienia kluczowych ról społecznych przez podmioty nauki i szkolnictwa wyższego. Tak jak zobowiązuje przysięga doktorska: *quo magis veritas propagetur et lux eius, qua salus humani generis continetur, clarius effulgeat* – ażeby krzewić się mogła prawda i żeby zabłysło jaśniejsze światło, od niej bowiem zależy szczęście rodzaju ludzkiego.

Przepisy PrSzkolWyżN, jak każdego aktu prawnego, wymagają interpretacji oraz stwarzają problemy przy praktycznym ich stosowaniu w konkretnych sytuacjach faktycznych. Posługiwanie się analizowanym aktem prawnym jest tym trudniejsze, że w toku jego przygotowywania ustawodawca nie ustrzegł się sprzeczności, błędów i omyłek. Kolejne nowelizacje zaś zamiast wyklarować regulację, niejednokrotnie pogłębiały jej zawikłałość. Powoduje to rozliczne kłopoty praktyczne i teoretyczne. Nieobce są one nawet sądom, o czym świadczy dyskusyjny wymiar części orzeczeń czy ujawnianie się między nimi rozbieżności.

Odpowiedzią na te problemy ma być niniejszy komentarz. Stosownie do swojej formy ma on w pierwszej kolejności charakter praktyczny, służy uporządkowaniu analizowanej materii i jej rozjaśnieniu w celu ułatwienia bieżącego stosowania przepisów PrSzkolWyżN. Niemniej nie stroni się w nim od rozważań doktrynalnych czy oceny przyjętych rozwiązań, jak również od stawiania postulatów *de lege ferenda*. W zamyśle autorów niniejszy komentarz nie ma się kończyć tam, gdzie zaczyna się problem prawny, lecz właśnie przedstawiać jego rozwiązanie i rekomendować właściwe działanie. Ma on wzmacniać po stronie Czytelnika poczucie pewności prawnej.

Komentarz został przygotowany przez zespół autorów zajmujących się od lat materią prawa szkolnictwa wyższego i nauki nie tylko w swojej działalności badawczej w obszarze nauk prawnych, ale i praktycznej, zawodowej, przy pełnieniu zróżnicowanych funkcji. Praca, jaką wykonał każdy z członków zespołu – *Wojciech Białogłowski, Aleksandra Bocheńska, Paweł Dańczak, Przemysław Iżycki, Krzysztof Kaleta, Łukasz Kierznowski, Tomasz Kocoł, Jakub Kosowski, Aleksander Leszczyński, Piotr Pokorny, Janusz Roszkiewicz, Marek Salamonowicz, Piotr Sitniewski, Paweł Sobotko, Paweł Waszkiewicz, Katarzyna Żywolewska* – przełożyła się na finalny poziom dzieła. Wyrażam wdzięczność i w tym miejscu każdemu autorowi z osobna i wszystkim razem – za ich trud i wkład włożony we wspólną książkę – dziękuję. Niemniej podziękowania pragnę wyrazić cichym bohaterom publikacji, bez których by ona nie powstała –

Wprowadzenie

wszystkim zaangażowanym w nią pracownikom Wydawnictwa C.H. Beck, a w szczególności wydawcy – Pani *Annie Berskiej* – na której nieocenione uwagi i pomoc mogliśmy liczyć.

Niniejsza publikacja, w ślad za ustawą, z czasem będzie ulegała udoskonaleniom i zmianom, tak aby wyjaśniała nowe wątpliwości i odpowiadała potrzebom Czytelników. W imieniu swoim i wszystkich Autorów będę zatem ogromnie zobowiązany za wszelkie uwagi, sugestie i rekomendacje, jakie zostaną poczynione w trakcie jej lektury i nam przekazane.

Aleksander Jakubowski

Warszawa, 15.2.2023 r.

[Przejdź do księgarni →](#)